

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Tiltalte i Straffesager](#) > 3 - Mine rettigheder under retssagen

3 - Mine rettigheder under retssagen

Hvor vil retssagen blive afholdt?

Retssagen afholdes i den lokale byret og er offentlig. Hvis du har tilstået forbrydelsen, vil sagen blive søgt afgjort som en tilståelsessag. Retten består i så fald kun af en juridisk dommer. Det samme gælder, hvis der alene nedlægges påstand om en bødestraf.

Hvis du ikke har tilstået forbrydelsen, behandles sagen under medvirken af lægdommere, så retten består af en juridisk dommer og to lægdommere (domsmandssag).

Hvis anklagemyndigheden kræver, at du skal have en straf på fængsel i fire år eller mere, behandles sagen med nævninge. Retten består så af tre juridiske dommere og seks nævninge. Det gælder dog ikke i sager om narkotika og økonomisk kriminalitet, hvor sagen uanset strafpåstanden behandles som en domsmandssag.

Kan anklagepunkterne ændres under retssagen?

Hvis sagen skal afgøres som en tilståelsessag, kan det aftales, at sigtelserne kommer til at passe til det, som du tilstå.

Når retssagen mod dig er startet, kan der kun ændres mindre væsentlige ting i tiltalen. Tiltalen kan ikke udvides uden dit samtykke.

Hvilke rettigheder har jeg under retssagen?

Du skal være til stede under behandlingen af hele sagen. Du kan få tilladelse fra retten til at forlade retsmødet, når du har afgivet din egen forklaring.

Hvis du har modtaget besked om retsmødets afholdelse og alligevel udebliver uden nogen lovlig grund, kan retten bestemme, at vidnerne skal afhøres, uden at du er der. Sagen kan afgøres uden din tilstedeværelse, hvis der er påstand om straf af fængsel i op til seks måneder, og du har givet samtykke til, at sagen færdigbehandles. Hvis du idømmes en straf på op til tre måneders ubetinget fængsel, kan sagen afgøres, også selvom du ikke har givet samtykke.

Fra den 1. november 2009 har det været muligt at deltage i retssagen gennem en videoforbindelse, hvis der højst nedlægges påstand om bøde eller fængsel i op til et år. Det er dog ikke i alle domstole, at der er installeret udstyr til at give mulighed for det.

Hvis du ikke forstår sproget, har du krav på, at der er en tolk til stede under hele behandlingen af retssagen. Tolken skal også bistå, hvis der under retsmødet opstår behov for, at du taler med din forsvarer.

Hvis du ikke allerede har fået en forsvarer, vil retten beskikke dig en, når der er rejst tiltale i en sag, hvor du har nægtet dig skyldig, og hvor der er nedlagt påstand om højere straf end bøde. Hvis du har tilstået i en sag, hvor anklagemyndigheden mener, du skal idømmes en fængselsstraf, vil du få beskikket en advokat, hvis du beder retten om det. Hvis du bliver uenig med din advokat eller af andre grunde ønsker en anden advokat, vil du normalt kunne få det.

Du har ikke pligt til at svare på spørgsmål under sagen, og du har ikke pligt til at tale sandt. Du vil ikke kunne straffes for at have afgivet en urigtig forklaring under sagen. Din forsvarer vil kunne rådgive dig om, hvorvidt du er bedst tjent med at udtale dig i den konkrete sag.

Hvilke rettigheder har jeg med hensyn til de beviser, der fremlægges mod mig?

Loven indeholder en detaljeret regulering af anvendelsen af skriftlige beviser under retssagen. Derudover er der næsten ingen regler, og bevisførelsen er fri. Du og din forsvarer vil kunne gøre indsigelse mod førelsen af vidner eller beviser, navnlig hvis der er tale om irrelevant bevisførelse, eller hvis et bevis er fremkommet på ulovlig vis. Det er retten, som tager stilling til sådanne indsigelser. Også beviser, som er optaget på ulovlig vis, vil i de fleste tilfælde blive tilladt fremlagt i retten. Retten vil konkret tage stilling til bevisets vægt efter at have hørt den øvrige bevisførelse.

Du kan bede om, at bestemte vidner bliver indkaldt til retsmødet, eller at et bestemt bevis fremskaffes til støtte for din sag. Det kan f.eks. være fremskaffelse af en passagerliste, som viser, at du ikke var på gerningsstedet, da lovovertrædelsen blev begået. Hvis anklagemyndigheden er uenig i nødvendigheden af en bevisførelse, tager retten stilling til spørgsmålet.

Den part, som har indkaldt et vidne, starter med at stille vidnet spørgsmål. Den anden part vil efterfølgende have adgang til at krydsforhøre vidnet. Retten vil i forbindelse med afgørelsen af sagen vurdere sikkerheden og troværdigheden af vidneforklaringerne under sagen.

Vil oplysninger om tidligere straffe blive taget i betragtning?

Oplysninger om tidligere straffe bliver taget i betragtning, hvis det indgår i gerningsbeskrivelsen, at der er tale om en gentagelsessituation. I sjældne tilfælde kan oplysning om modus i en tidligere sag blive påberåbt som støtte for skyldsspørgsmålet i den verserende sag. Det vil normalt have betydning for straffens længde, om du tidligere er straffet for en lovovertrædelse af samme karakter, eller forholdet er begået i prøvetiden for en betinget dom eller en prøveløsladelse.

Der bliver normalt ikke indhentet oplysninger om dine eventuelle straffe i en anden medlemsstat.

Hvad sker der ved retssagens afslutning?

Retssagen afsluttes med, at retten afsiger dom i sagen. Resultatet kan blive et af følgende:

- frifindelse
- bøde
- betinget straf, herunder med vilkår om behandling eller samfundstjeneste
- ubetinget frihedsstraf.

Ved en betinget straf fastsætter retten normalt en fængselsstraf, som dog ikke skal afsones, hvis den dømte inden for en prøvetid på typisk et eller to år ikke begår noget strafbart. Der kan fastsættes vilkår om, at den dømte undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen, behandling mod alkoholmisbrug eller misbrugsproblemer i øvrigt, undergiver sig behandling mod psykiske problemer og/eller udfører ulønnet samfundstjeneste i et antal timer, som bestemmes af retten.

Unge under 18 år kan idømmes en særlig ungdomssanktion.

Hvilken rolle har offeret under domsforhandlingen?

Offeret betragtes som vidne på lige fod med andre vidner. Offeret har dog i visse tilfælde adgang til at få beskikket sin egen advokat, ligesom offeret har mulighed for at få påkendt et eventuelt erstatningskrav under sagen, hvis kravet er enkelt og veldokumenteret, og behandlingen af kravet kan ske uden væsentlig ulempe.

Relevante links

[Retsplejeloven](#)

■ Sidste opdatering: 01/08/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.